

Streszczenie rozprawy doktorskiej „Zasada ustności w postępowaniu cywilnym”

Rozprawa doktorska pt. *Zasada ustności w postępowaniu cywilnym* jest opracowaniem zagadnienia badawczego w zakresie prawa cywilnego procesowego, które w dotychczasowym dorobku doktryny nie doczekało się kompleksowej analizy. W pierwszym rzędzie odnosi się do teoretycznych koncepcji ujęcia zasad prawa w ogólności, sformułowanych w polskiej teorii prawa, oraz w rezonującej na polską naukę prawa literaturze zagranicznej. Rozprawa obejmuje analizę ujęcia zasady ustności w nauce polskiego postępowania cywilnego, w tym na tle innych zasad postępowania cywilnego. Odnosi się do kwestii wzajemnej relacji pary przeciwstawnych sobie zasad ustności i pisemności oraz obejmuje analizę relacji zasady ustności do szczególnie sprzężonych z nią zasad jawności i bezpośredniości.

Wreszcie praca obejmuje szczegółową analizę rozkładu akcentów między zasadą ustności a przeciwstawną jej zasadą pisemności na tle różnych instytucji postępowania cywilnego. Odnosi się ona również do praktycznych problemów związanych ze skalą zastosowania zasady ustności na różnych etapach postępowania cywilnego i w kontekście różnych jego instytucji. Rozprawa obejmuje odniesienia do problematyki zasady ustności w aspekcie wszczęcia i organizacji postępowania. Przeanalizowana została skala ekspozycji zasady ustności w postępowaniu cywilnym od etapu wytoczenia powództwa, przez jego zmiany – podmiotowe i przedmiotowe, aż do etapu cofnięcia pozwu. Prezentowane jest również ujęcie zasady ustności w kontekście różnych typów jawnych i niejawnych posiedzeń sądowych, w szczególności odnosi się do nowo uregulowanych w postępowaniu cywilnym rodzajów posiedzeń niejawnych w celu merytorycznego załatwienia sprawy, jawnych posiedzeń przygotowawczych oraz sposobów prowadzenia posiedzeń przy użyciu urządzeń służących do porozumienia się na odległość. Rozprawa obejmuje nadto analizę zagadnień dotyczących zasady ustności w aspekcie postępowania dowodowego w odniesieniu do dowodów z dokumentów, zeznań świadka, opinii biegłego, oględzin i przesłuchani stron.

W pracy przeprowadzona została również analiza problematyki związanej z relacją zasady ustności do różnych typów orzeczeń sądu. Wreszcie rozprawa obejmuje analizę zasady ustności jako niezbędnego komponentu instytucji wymiaru sprawiedliwości, rozumianego jako rozwiązywanie sporów w ramach postępowania cywilnego.

Jerzy Lisiński
10.06.2022